

Sosiaali- ja terveysalan henkilöstön riittävyys ja saatavuuden työryhmä

18.11.2021

Diasetti löytyy Tiimeristä

ASIAKOHTA 1.

Kokouksen avaus ja osallistujien toteaminen sekä esittäytyminen

Satu Koskela (40 min)

ASIAKOHTA 2

Sosiaali- ja terveysalan henkilöstön riittävyyden ja saatavuuden työryhmän asettaminen ja keskeiset tehtävät

Jaska Siikavirta (20 min)

- Hallituksen budjettiriihessä syyskuussa 2021 tehtiin kirjaus, jonka mukaan hallitus käynnistää STM:n johdolla **poikkihallinnollisen ohjelman sosiaali- ja terveydenhuollon henkilökunnan saatavuuden turvaamiseksi sekä lyhyellä että pidemmällä aikavälillä.**
- Sosiaali- ja terveysministeriö käynnistää strategisen ohjelman, jonka tarkoituksena on löytää **kestäviä ratkaisuja sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden saatavuuden edellyttämän osaavan työvoimatarpeen kattamiseksi** lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä alueelliset erot huomioiden.

Alustavat strategiset painopistealueet

- Tilannekuva- ja ennustetyö (tietopohja)
- Työn veto- ja pitovoimakysymykset (mm. ammatillinen liikkuvuus, työhyvinvointi, työolosuhteet, sukupuolten tasa-arvo ja niiden johtaminen)
- Osaamisen johtaminen; koulutusjärjestelmän, TE- palveluiden, tutkimuksen ja palvelujärjestelmän yhteistoiminta
- Kv-rekrytointi ja työperäinen maahanmuutto
- Tehtävärakenteet, työnjaon muutokset ja osaamisen joustava käyttö palvelujärjestelmässä sekä pätevyysvaatimukset
- Palvelujärjestelmän edellyttämien uusien osaamistarpeiden huomioiminen koulutusjärjestelmässä
- Palveluiden ja palvelurakenteen vaikuttavuus, digitalisaatio-osaamisen käyttö

Strategiset tavoitteet

HYVINVOINTIALUEIDEN TOIMEENPANOsaaminen ja johtaminen

Saatavilla on riittävästi asianmukaisesti koulutettua henkilöstöä, jonka työnjakoa voidaan kehittää joustavasti

Sote-kohtaantopilotti

Sosiaali- ja terveysalan korkeakoulutuksen kehittäminen SOTEKO, KUNFO, toimialahankkeet

Sote-henkilöstön riittävyyden ja saatavuuden ohjelman organisointi

- Alustana ministeriöiden (STM, TEM, OKM, VM) yhteinen poikkihallinnollinen ryhmä, jossa myös keskeiset sidostahot (KT, HALI, JUKO, SOTE, JAU, KL)
- Ryhmän työn tueksi perustetaan asiantuntijaverkosto, johon kutsutaan muun muassa sote-alan ammattiliittojen edustajia. Asiantuntijaverkosto tukee valmistelutyötä. Alatyöryhmätyöhön pyydetään myös asiantuntijaverkoston asiantuntijoita.
- Ryhmällä on kolme keskeisintä tehtävää:
  - Strateginen tiekartta riittävyyden ja saatavuuden turvaamiseksi ja sen mukainen eri hallinnonalojen toimien yhteensovitus
  - Kootun tietopohjan, analyysin ja ennusteiden ylläpito
  - Ohjelmatavoitteiden tehokas edistäminen mm. koordinaatiota ja painopistevalintoja vahvistamalla
- Painopistevalinnat tekee ppmin johtama ohjausryhmä (sote-minry)
- Organisoituminen painopistealueittain niiden edellyttämällä tavalla

Ohjelman organisointi

Sote-ministerityöryhmä

Pj. Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru

Sote-henkilöstön riittävyyden ja saatavuuden työryhmä

Pj. Satu Koskela, osastopäällikkö, STM

Alatyöryhmät

Tilannekuva- ja ennustetyö (tietopohja)

Osaamisen johtaminen

Työn veto- ja pitovoima, ammatillinen liikkuvuus, työolosuhteet, työhyvinvointi, sukupuolten tasa-arvo ja niiden johtaminen

Kv-rekrytointi ja työperäinen maahanmuutto

Palvelujärjestelmän uudistuvat osaamistarpeet koulutusjärjestelmässä

Tehtävärakenteet, työnjaon muutokset ja osaamisen joustava käyttö sekä pätevyysvaatimukset

Palveluiden ja palvelurakenteen vaikuttavuus, digitalisaatio-osaamisen käyttö

Asiantuntijaverkosto

Virka-, asiakas- ja tutkimusedustajat sekä ammattiliitot

Sote-henkilöstön riittävyyden ja saatavuuden työryhmä

(18.11.2021-31.3.2023)

Puheenjohtajat	Osastopäällikkö Satu Koskela, STM (pj) Johtaja Jaska Siikavirta, STM (varapj)
Jäsenet	Ylilääkäri Kimmo Tarvainen, STM Neuvotteleva virkamies Satu Karppanen, STM Neuvotteleva virkamies Markku Virtanen, TEM Neuvotteleva virkamies Johanna Slaney, TEM Opetusneuvos Anne Ekroth, OKM Opetusneuvos Sanna Hirsivaara, OKM Erityisasiantuntija Piia Pekola, VM Toimitusjohtaja Markku Jalonen, KT Neuvottelupäällikkö Henriikka Nybondas-Kangas, KT Johtaja Arja Laitinen, Hyvinvointiala HALI ry Johtaja Marina Lampinen, Mehiläinen Oy Toiminnanjohtaja Maria Löfgren, Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry Varapuheenjohtaja Laura Lindholm, Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry Puheenjohtaja Millariikka Rytönen, Tehy ry Puheenjohtaja Silja Paavola, Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer Puheenjohtaja Jonna Voima, Ammattiliitto Jyty ry Puheenjohtaja Päivi Niemi-Laine, Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry
Pysyvät asiantuntijat	Johtajaylihoitaja Marjo Orava, Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymä Sote-hankejohtaja, hallintoylilääkäri Teppo Heikkilä Sosiaali- ja terveystalouden palvelualueen johtaja Taru Kuosmanen, Tampereen kaupunki Sote-muutosjohtaja Tarja Myllärinen, Kuntaliitto
Asiantuntijasihteeristö	Sosiaalineuvos Juha Luomala, STM Lääkintöneuvos Kaisa Halinen, STM Neuvotteleva virkamies Päivi Nygren, STM Erityisasiantuntija Tia-Maria Kirkonpelto, STM Sote-, hytetoimialapäällikkö/koordinaattori Terhi Tevameri, Varsinais-Suomen TE-toimisto

ASIAKOHTA 3.

Työryhmän toimintatavat ja -periaatteet

Juha Luomala (15 min)

Toimintatavat

- Kokoonntuminen
  - Kokoukset ennen joulua 2021 kahden viikon välein (*etä/hybridi*);
    - to 18.11. klo 14-17 (Microsoft Teams)
    - to 2.12. klo 14-17 (kh Katariina, Kirkkokatu 12, SM / Microsoft Teams)
    - ma 20.12. klo 9-12 (kh Rauha, Kirkkokatu 12, SM /Microsoft Teams)
  - Vuoden 2022 ensimmäinen kokous tammikuussa läsnäolokokouksena.
- Työskentely
  - Tiimeri-työtila
  - Asialista ja kokousmateriaalit jaetaan ennen kokousta sähköisesti Tiimeri-työtilan kautta, ellei erikseen toisin sovita.

Työryhmän työskentelyn periaatteet

Avoimuus ja luottamuksellisuus: Työryhmän työskentely on avointa ja luottamuksellista -> työskentelyilmapiiri on kunkin asiantuntemusta kunnioittavaa ja tukee innovatiivista otetta.

Julkisuus: Sovelletaan julkisuuslain (621/1999) mukaisia periaatteita. Kokousmuistio ja sen liitteet ovat lähtökohtaisesti julkisia. Työryhmän nimissä viestimisestä vastaa puheenjohtaja tai hänen valtuuttamansa henkilö. Mahdollisista tiedotteista vastaa STM:n viestintäyksikkö.

Osallistujat: Kokouksiin osallistuvat ryhmän jäsenet, kutsutut asiantuntijat sekä asiantuntijasihteerit. Jos ryhmän varsinainen jäsen ei pääse osallistumaan kokoukseen, voi hän lähettää kokoukseen sijaisensa. Varsinainen jäsen toimittaa sijaiselleen kalenterikutsun ja materiaalin sekä ilmoittaa varajäsenensä osallistumisesta kokouksen tekniselle sihteerille.

Kokousmuistio: Kokouksista tehdään tiivis toteava muistio. "Keskustelumuiistiota" ei tehdä.

ASIAKOHTA 4.

Vuosien 2021 ja 2022 työsuunnitelma ja aikataulu

Juha Luomala (15 min)

II-2021	I-2022	II-2022
<p>Ensimmäiset ehdotukset joulukuun 2021 mennessä</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Nopeavaikutteiset konkreettiset ehdotukset ➤ Painopistealueen tavoitetasoehdotukset (esim. ehdotus nyt perustetun työryhmän ja tietopohjatyön vakinaistamisesta säädöksiin) 	<p>Joulukuun ehdotusten käsittely sote-ministerityöryhmässä vuoden 2022 alussa -> ohjaus toimenpiteitä varten</p> <p>Toiset ehdotukset kevään 2022 kehysriiheen (maaliskuu)</p> <p>Työryhmän joulukuun ehdotusten sekä kevään 2022 kehysriihiehdotusten toimeenpanon seuranta/ohjaus</p>	<p>Pitkän tähtäimen ehdotukset vuoden 2022 loppuun mennessä</p>
<p>Tuotetaan eri viranomaisten ja toimijoiden tietoon, sen kokoamiseen ja analyysiin sekä tutkimuksen yhteydessä esitettyihin arvioihin pohjautuva koottu tietopohja ja ennusteet kansallisesta sekä alueellisesta työvoimatarpeesta ja sen edellyttämistä toimenpidekategorioista.</p>		
<p>Luodaan edellytyksiä sekä etsitään ja yhteensovitetään lyhyen ja keskipitkän aikavälin konkreettisia ratkaisuja työpaikkojen ja työnhakijoiden kohtaannon parantamiseksi mm. työn veto- ja pitovoimatekijöihin vaikuttamalla sekä johtamis- ja yhteistyörakenteita kehittämällä. Samalla selvitetään ja ehdotetaan, miten voidaan varmistaa työperäisen maahanmuuton onnistunut toteutus toimialan tarpeisiin.</p>	<p>Työvoimatarpeen turvaamiseksi pidemmällä aikavälillä ratkaisuja haetaan erityisesti mm. ammatillista osaamista ja liikkuvuutta koskevista keinoista, tehtävärakenteen kehittämisen ja osaamisen joustavan hyödyntämisen edellytyksiä luomalla, palveluiden ja palvelurakenteen vaikuttavuuden lisäämisellä sekä työhyvinvoinnin edistämisen avulla.</p>	

Työsuunnitelma 2021

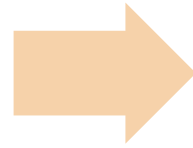

Kokous 18.11.

Sopijaosapuolten alustavat ehdotukset

Alatyöryhmien asettaminen ja tehtäväksianto

- Päätyöryhmän jäsenet kommentoivat ensimmäisessä kokouksessa käsiteltyjä ehdotuksia
- Alatyöryhmät käsittelevät alustavia ehdotuksia

Kokous 2.12.

Täydentyneiden ja uusien ehdotusten käsittely

Työryhmän viestintäsuunnitelma

- Alatyöryhmät työstävät täydentyneitä ehdotuksia lopullisiksi ehdotuksiksi

Kokous 20.12.

Kokouksessa hyväksytään ehdotukset nopeavaikutteisiksi konkreettisiksi toimiksi sekä ehdotukset alatyöryhmäkohtaisiksi tavoitteiksi

Vuoden 2022 toimintasuunnitelman käsittely

Alatyöryhmien vuoden 2022 tehtäväksianto

ASIAKOHTA 5.

Asiantuntijaverkoston ja alatyöryhmien asettaminen

Jaska Siikavirta (25 min)

Ehdotus asiantuntijaverkostoksi

STM ja alaiset laitokset	OKM ja alaiset laitokset	TEM ja alaiset laitokset	SM ja alaiset laitokset	VM	Ammat- tiliitot	Hyvin- vointi- alueet ja kunnat	Yliopistot	Ammatti- korkeakoulut ja ammattilliset oppilaitokset	Muut
--------------------------------	--------------------------------	--------------------------------	-------------------------------	----	--------------------	--	------------	---	------

Alatyöryhmien tehtäväksi

Pääryhmäesitysten käsittely ja jatkojalostaminen

Täydentävien ehdotusten tuominen pääryhmän käsittelyyn

Vuonna 2022 alatyöryhmät tuovat esityksiä päätyöryhmän käsittelyyn päätyöryhmän toimeksiannon mukaisesti

Alatyöryhmä	Puheenjohtaja	Organisaatio
Tilannekuva- ja ennustetyö (tietopohja)	Jaska Siikavirta	STM
Osaamisen johtaminen	Juha Luomala	STM
Työn veto- ja pitovoima, ammatillinen liikkuvuus, työolosuhteet, työhyvinvointi, sukupuolten tasa-arvo ja niiden johtaminen	Kimmo Tarvainen	STM
Kv-rekrytointi ja työperäinen maahanmuutto	Markku Virtanen	TEM
Palvelujärjestelmän uudistuvat osaamistarpeet koulutusjärjestelmässä	Sanna Hirsivaara	OKM
Tehtävärakenteet, työnjaon muutokset ja osaamisen joustava käyttö sekä pätevyysvaatimukset	Satu Karppanen	STM
Palveluiden ja palvelurakenteen vaikuttavuus, digitalisaatio-osaamisen käyttö	Piia Pekola	VM

Alatyöryhmä

Jäsenet

Tilannekuva- ja ennustetyö (tietopohja)

TEM, THL, OPH, TTL, KT, hyvinvointialueiden ja kuntien edustus, ammattiliitot

Osaamisen johtaminen

STM, OKM, yliopistot, ammattikorkeakoulut, ammatilliset oppilaitokset, TE-palvelut, hyvinvointialueiden ja kuntien edustus, ammattiliitot

Työn veto- ja pitovoima, ammatillinen liikkuvuus, työolosuhteet, työhyvinvointi, sukupuolten tasa-arvo ja niiden johtaminen

STM, TEM, OKM, TTL, TE-palvelut, KT, hyvinvointialueiden ja kuntien edustus, ammattiliitot

Kv-rekrytointi ja työperäinen maahanmuutto

TEM, STM, SM, Migri, Valvira, TE-palvelut, ammatilliset oppilaitokset, hyvinvointialueiden ja kuntien edustus, ammattiliitot

Palvelujärjestelmän uudistuvat osaamistarpeet koulutusjärjestelmässä

OKM, STM, Yliopistot, ammattikorkeakoulut, ammatilliset oppilaitokset, OPH, hyvinvointialueiden ja kuntien edustus, ammattiliitot

Tehtävärakenteet, työnjaon muutokset ja osaamisen joustava käyttö sekä pätevyysvaatimukset

STM, OKM, Valvira, aluehallintovirastot, hyvinvointialueiden ja kuntien edustus, ammattiliitot

Palveluiden ja palvelurakenteen vaikuttavuus, digitalisaatio-osaamisen käyttö

STM, VM, THL, hyvinvointialueiden ja kuntien edustus, ammattiliitot

ASIAKOHTA 6.

Ministeriöiden tilannekuva meneillään olevista hankkeista ja toimenpiteistä

Tia-Maria Kirkonpelto (10 min)

Alatyöryhmä	Meneillään oleva työ	
Tilannekuva- ja ennustetyö (tietopohja)	<ul style="list-style-type: none"> • THL, TTL, KT, TEM ja Opetuksen ennakointifoorumin sekä työmarkkinajärjestöjen tieto-pohja ja ennusteet 	
Osaamisen johtaminen	<ul style="list-style-type: none"> • TANK/Hoitotyön jaosto: Kliinisesti erikoistuneen sairaanhoitajan osaamisen kehittäminen osana ammatillisen osaamisen varmistamista 	
Työn veto- ja pitovoima, ammatillinen liikkuvuus, työolosuhteet, työhyvinvointi, sukupuolten tasa-arvo ja niiden johtaminen	<ul style="list-style-type: none"> • Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus (Jotpa) • Työ2030-ohjelma • Työkykyohjelma • Työelämän mielenterveysohjelma • Mielenterveysstrategia • ESR-hankkeet (esim. MYÖTE-, Tykytuo-, Kuura, Solmu-hankkeet) • Työote-hanke • Segregaation purkamisen hanke (STM, THL) • Mitä kuuluu? -palvelu (TTL) • Hyvä veto -hanke • Työolobarometri (TEM) 	<ul style="list-style-type: none"> • Sosiaali- ja terveysalan osaamisen ja työvoiman parempi Kohtaanto-pilotti • Työllisyyden kuntakokeilut • Kuntatyö2030-hanke • Valtioneuvoston periaatepäätöksen ”<i>Työterveys2025 – yhteistyöllä työkykyä ja terveyttä</i>” toimenpiteet • Valtioneuvoston periaatepäätöksen ”<i>Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen 2030</i>” toimenpiteet. • VN TEAS -hankkeet • Strategisen tutkimuksen neuvoston hankkeet • Työsuojelurahaston hankkeet
Kv-rekrytointi ja työperäinen maahanmuutto	<ul style="list-style-type: none"> • Talent Boost 	
Palvelujärjestelmän uudistuvat osaamistarpeet koulutusjärjestelmässä	<ul style="list-style-type: none"> • SOTEKO-projekti • Jatkuvan oppimisen uudistus (OKM) • Osaamisen tunnistamisen työryhmä (OPH) • <i>Työkykyohjelma</i>: Työkykykoordinaattorikoulutus AMK:ssa. 	
Tehtävärakenteet, työnjaon muutokset ja osaamisen joustava käyttö sekä pätevyysvaatimukset	<ul style="list-style-type: none"> • Hoiva-avustajasuosituksen toimeenpano iäkkäiden palveluissa + lainsäädännön uudistaminen • <i>Työkykyohjelma</i>: Ammattilaisten osaamisen vahvistaminen 	
Palveluiden ja palvelurakenteen vaikuttavuus, digitalisaatio-osaamisen käyttö	<ul style="list-style-type: none"> • Toivo-ohjelma • THL:n laaturekistereiden kehittäminen • Asukkaiden palveluiden kehittäminen esim. itse- ja omahoito, etäpalvelut (rakenneuudistushankkeet, tulevat RRF-hankkeet) • Asiakas- ja potilastietojen käsittelyn kehittäminen (asiaskastietolain toimeenpano, asiakas- ja potilastietojärjestelmien ja Kanta-palveluiden kehittäminen) • HYTE-digihankkeet • KATI-hanke (THL, VTT) • <i>Työkykyohjelma</i>: Sosiaali- ja terveyskeskuksissa työkykyä tukevien palveluiden parantaminen ja saavutettavuus asiakkaiden näkökulmasta. 	

ASIAKOHTA 7.

Jäsenten ennakkoon pyydetyt pääehdotukset

Jaska Siikavirta ja ryhmän jäsenet (45 min)

Jäsenten ennakkoon pyydetyt pääehdotukset

- **HALI ry** (*Arja Laitinen, johtaja*)
- **JHL ry** (*Päivi Niemi-Laine, puheenjohtaja*)
- **JUKO ry** (*Maria Löfgren, toiminnanjohtaja & Laura Lindholm, varapuheenjohtaja*)
- **Jyty ry** (*Jonna Voima, puheenjohtaja*)
- **KT** (*Markku Jalonen, toimitusjohtaja & Henrika Nybondas-Kangas, neuvottelupäällikkö*)
- **SuPer ry** (*Silja Paavola, puheenjohtaja*)
- **VM** (*Piia Pekola, erityisasiantuntija*)

ASIAKOHTA 8.

Muut asiat

Satu Koskela (5 min)

ASIAKOHTA 9.

Seuraava kokous ja kokouksen päättäminen

Satu Koskela (5 min)

- Seuraava kokous to 2.12. klo 14-17 (kh Katariina, Kirkkokatu 12, SM / Microsoft Teams)

